

2018

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions selecting either {(a),(b)}
or {(c),(d)} from each question

1. a) Explain salient features of Vedic Education. 9

ବୈଦିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମୌଳିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

b) Write notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

i) The Pabbajja

ପବଜ

ii) Nalanda as an ancient seats of learning

ପ୍ରାଚୀନ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ନାଳନ୍ଦା ।

OR

c) Discuss the similarities and differences between Vedic and Buddhist Education. 9

ବୈଦିକ ଏବଂ ବୌଦ୍ଧିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମାନତା ଏବଂ ପ୍ରଭେଦ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଚିତ୍ତଶୀଳ ଲେଖ :

i) Nature of Curriculum in Buddhist Education

ବୌଦ୍ଧିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ସ୍ୱରୂପ

ii) Curriculum of Takshshila (Taxila).

ତକ୍ଷଶିଳା ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ।

2. a) Explain Aims and Curriculum of Islamic Education in India. 9

ଇସ୍ଲାମିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଚିତ୍ତଶୀଳ ଲେଖ :

i) Islamic Educational Institutions

ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ

ii) Merits and demerits of education in Medieval India.

ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସୁଗୁଣ ଏବଂ ଦୁର୍ଗୁଣ (ଅସୁବିଧା) ।

OR

c) Describe the main characteristics of Islamic Education in India. 9

ଇସଲାମୀୟ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

i) Maktab

ମକ୍ତବ

ii) State patronage for education during medieval period.

ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଦାୟିତ୍ୱ ।

3. a) Discuss the chief features of the controversy between the Orientalists and Anglicists. 9

ଓରିଏଣ୍ଟାଲ୍ ଏବଂ ଆଙ୍ଗଲିଶିଷ୍ଟ ବିବାଦର ମୁଖ୍ୟ କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଚିତ୍ତଶୀଳ ଲେଖ :

i) Recommendations of Hunter Commission on Primary and Secondary Education.

ହଣ୍ଟର କମିଶନଙ୍କ ପ୍ରାଥମିକ ଏବଂ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୁପାରିଶ ।

ii) Features of Basic Education.

ବେସିକ୍ ଶିକ୍ଷା (ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା)ର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ।

OR

c) "Wood's educational Despatch is the Magna Charta of Indian Education". Examine the statement. 9

‘ଉଡ୍‌ଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଚିଠା ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷାର ଉତ୍କଳ ତାରକା ସଦୃଶ’ ।

ଏହି ଉକ୍ତିର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

d) Write notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଚିନ୍ତଣୀ ଲେଖ :

i) Recommendations of Sadler Commission on University Education.

ସାଦଲର କମିଶନ୍‌ର ଉଚ୍ଚତର ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସୁପାରିଶ

ii) Views of Macaulay on medium of instruction and English language.

ମାକଲଙ୍କ ମତରେ ଶିକ୍ଷାର ମାଧ୍ୟମ ଓ ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ।

4. a) Explain the recommendations of IEC 1964-66 on Aims and Curriculum of National Education. 9

ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ସଂପର୍କରେ IEC 1964-66 ର ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଚିନ୍ତଣୀ ଲେଖ :

i) NPE, 1986 on National System of Education

NPE, 1986 ର ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂପର୍କରେ ମତ ।

- ii) Observations of NKC with regard to Higher Education.

ଉଚ୍ଚତର ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ NKCର ମତ ।

OR

- c) Discuss major observations and recommendations of National Knowledge Commission with regard to school education. 9

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ସଂପର୍କରେ ଜାତୀୟ ଜ୍ଞାନ ଆୟୋଗର ମୁଖ୍ୟ ମତାମତ ଗୁଡ଼ିକ ଅଲୋଚନା କର ।

- d) Write notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଚିତ୍ତଶୀଳ ଲେଖ :

- i) SEC-1952-53 on Aims of Secondary Education.

ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ଆୟୋଗ ୧୯୫୨-୫୩ର ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ii) Recommendation of NPE-1986 for Education of SC and ST.

ଅଣସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଉପଜାତି ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାନୀତି ୧୯୮୬ର ସୁପାରିଶ ।

2020

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

1. a) Discuss the salient features of Vedic system of Education. 9

ବୈଦିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମୌଳିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

- b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

- i) Varanasi as seat of learning

ବାରଣାସୀ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର

- ii) Methods of teaching in Vedic Education.

ବୈଦିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ।

OR

- c) Discuss the implications of Buddhistic Philosophy in education. 9

ବୌଦ୍ଧ ଦର୍ଶନର ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରୟୋଗ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

- d) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

- i) Nature of curriculum in Upanishadic period.

ଉପନିଷଦଯୁଗରେ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ସ୍ୱରୂପ ।

ii) Aims of Vedic Education.

ବୈଦିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

2. a) Discuss the types of educational institutions in Islamic Education. 9

ଇସଲାମିକ ଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାର ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Aims of Islamic Education

ଇସଲାମିକ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ

ii) Structure of Islamic Education.

ଇସଲାମିକ ଶିକ୍ଷାର ଗଠନ ।

OR

c) Discuss the important aspects of state patronage for education during Medieval period. 9

ମଧ୍ୟ ଯୁଗରେ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ପୃଷ୍ଠପୋଷକତାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Curriculum in Islamic Education

ଇସଲାମିକ ଶିକ୍ଷାରେ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ

ii) Methods of teaching in Islamic Education.

ଇସଲାମିକ ଶିକ୍ଷାରେ ପାଠ ପଢ଼ାଇବାର ପ୍ରଣାଳୀ ।

3. a) Discuss Macaulay's Report on Education. 9

ଶିକ୍ଷା ବିଷୟରେ ମ୍ୟାକୌଲେଙ୍କ ବିବରଣୀ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Salient features of Basic Education-1937

ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା-୧୯୩୭ର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁଣାବଳୀ

ii) Demerits of Adam's Report on Education.

ଶିକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଆଡାମ୍‌ଙ୍କ ବିବରଣୀର ଦୁର୍ଗୁଣ ।

OR

c) Briefly discuss about National Education Movement. 9

ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଆନ୍ଦୋଳନ ବିଷୟରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 3×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Wood's Despatch 1854

ଉଡ୍ ଦସ୍ତାବଜ ୧୮୫୪

ii) Recommendations of Hunter Commission Report 1882.

ହଣ୍ଟର ଶିକ୍ଷା ଆୟୋଗ ୧୮୮୨ର ବିବରଣୀର ସୁପାରିଶ ।

4. a) Discuss the Recommendations of Indian Education Commission 1964-66. 9
ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଆୟୋଗର ୧୯୬୪-୬୬ର ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକୁ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Revised NPE-1992

ସଂଶୋଧିତ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାନୀତି - ୧୯୯୨

ii) Aims of University Education Commission 1948-49.

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଆୟୋଗ ୧୯୪୮-୪୯ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

OR

c) Discuss the salient features of NPE-1986. 9
ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାନୀତି ୧୯୮୬ର ମୌଳିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Recommendation of Secondary Education Commission 1950-52 on curriculum.

ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ଆୟୋଗ ୧୯୫୦-୫୨ର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ସୁପାରିଶ ।

ii) A brief Report of NKC on Higher Education.

ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଜାତୀୟ ଜ୍ଞାନ ଆୟୋଗର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ।

2021

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

Part-I

1. Fill in the blanks :

1 × 8

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

a) Hunter Commission was appointed in the year _____.

ହଣ୍ଟର ଆୟୋଗ _____ ମସିହାରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

b) Kasturba Gandhi Balika Vidyalaya is a component of _____.

କସ୍ତୁରବା ଗାନ୍ଧି ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ _____ ର ଏକ ଅଂଶ ।

c) _____ said on wastage and stagnation.

ଅପଚୟ ଓ ଆବନ୍ଧତା କଥା _____ କହିଥିଲେ ।

d) The head of University is _____.

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟଙ୍କୁ _____ କୁହାଯାଏ ।

e) D. Ed course was up graded to B. Ed course in Odisha in the year _____.

ଓଡ଼ିଶାରେ _____ ମସିହାରେ D. Ed ପାଠ୍ୟକ୍ରମ B. Ed ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଭାବରେ ଉନ୍ନିତ ହେଲା ।

f) New name of Cuttack Training College is _____.

କଟକ ତାଲିମ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ନୂଆ ନାମ _____ ଅଟେ ।

g) Balasore Zilla School was established in the year _____.

ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ _____ ମସିହାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

h) Samagra Shiksha Scheme is organised by _____ in Odisha.

ଓଡ଼ିଶାରେ ସମଗ୍ର ଶିକ୍ଷା ଯୋଜନାକୁ _____ ପରିଚାଳନା କରୁଅଛି ।

Part-II

2. Answer any **eight** of the following in two to three sentences each :

$1\frac{1}{2} \times 8$

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇରୁ ତିନି ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) Write three objectives of DPEP.

DPEPର ତିନୋଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲେଖ ।

b) State three goals of SSA.

ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନର ତିନୋଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

c) Mention three functions of SCERT.

SCERT ର ତିନୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

d) State the function of BSE, Odisha.

ବୋର୍ଡ ଅଫ ସେକେଣ୍ଡାରୀ ଏଡୁକେଶନ, ଓଡ଼ିଶାର କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

e) What is stagnation ?

ଆବଦ୍ଧତା କ'ଣ ?

f) State three problems of elementary education in Odisha.

ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ତିନୋଟି ସମସ୍ୟା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

g) Mention the objectives of Open air school in Odisha.

ଓଡ଼ିଶାର ମୁକ୍ତ ଆକାଶ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ଥିଲା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

h) State the goals of RUSA.

RUSAର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

i) Mention the aims of KGBV.

KGBV ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

j) What is guest teacher ?

ଅତିଥି ଶିକ୍ଷକ କ'ଣ ?

Part-III

3. Answer any *eight* of the following within 75 words each :

2 × 8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) What is RUSA.

RUSA କ'ଣ ?

b) Mention the role of DIET.

DIET ର ଭୂମିକା ଦର୍ଶାଅ ।

c) State the function of RMSA.

RMSA ର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

d) What is the role of CHSE ?

CHSE ର ଭୂମିକା କ'ଣ ?

e) Write the role of CTE for producing ideal teacher in the state.

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ରାଜ୍ୟରେ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଭୂମିକା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

f) Why Satyabadi Vana Vidyalaya was established by Utkalmani Gopabandhu.

ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ କାହିଁକି ସତ୍ୟବାଦୀ ବନ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ?

g) What is Charter Act by 1813 ?

1813 ଶିକ୍ଷା ସନନ୍ଦ କ'ଣ ?

h) What is NPEGEL.

NPEGEL କ'ଣ ?

i) State the important recommendations of Radhakrishnan Commission.

ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଆୟୋଗଙ୍କ କେତୋଟି ମୁଖ୍ୟ ସୁପାରିସ୍ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

j) What is OSSTET eligibility Test.

OSSTET ଦକ୍ଷତା ପରୀକ୍ଷଣ କ'ଣ ?

Part-IV

Answer the following within 500 words each :

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦୦ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଦାନ କର :

4. a) Discuss the problems of primary education in Odisha. 6

ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

- b) Describe the steps taken by the govt. of Odisha to Universalize Elementary education.

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାକୁ ସାର୍ବଜନୀନକରଣ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପଦକ୍ଷେପକୁ ଆଲୋଚନା କର ।

5. a) Explain the problems of Higher Secondary Vocational Education in Odisha. 6

ଓଡ଼ିଶାର ଉଚ୍ଚତର ମାଧ୍ୟମିକ ଧରା ମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Discuss the implementation of Rastriya Madhyamika Siksha Abhiyan in your state.

ତୁମ ରାଜ୍ୟରେ ରାଷ୍ଟ୍ରିୟ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନର କାର୍ଯ୍ୟ କାରିତା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କର ।

6. a) Narrate the functions of Autonomous Colleges in Odisha. 6

ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Explain the problems relating to Higher Education in Odisha.

ଓଡ଼ିଶାର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

7. a) Describe the history of Teacher Education in Odisha. 6

ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷାର ଇତିହାସକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Explain the pre-service teacher education programme for secondary school teacher in your state.

ତୁମ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରାକ୍ ସେବା ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

2018

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

1. a) Describe the nature and scope of Comparative Education. 4+5

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକୃତି ଓ ପରିସର ସଂପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- b) i) What is psychological approach to study Comparative Education ? 3

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷା ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ସବୁ କ'ଣ ?

- ii) What is problem-centred approach to study Comparative Education ? 3

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷା ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ସମସ୍ୟା-କୈନ୍ଦ୍ରିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କ'ଣ ?

OR

- c) Discuss the meaning and importance of Comparative Education. 9

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ଅର୍ଥ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କର ।

- d) i) Elaborate the concept of Comparative Education advanced by Sadler. 3

ସେଡ୍ଲରଙ୍କ ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

- ii) Elaborate the concept of Comparative Education advanced by Bereday. 3

ବିରିତେକ ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

2. a) Critically examine the purposes of comparative education. 9

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କର ।

- b) i) Describe how comparative education can be a means of creating world unity. 3

ବିଶ୍ୱ ଏକତା ଗଠନରେ ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ମାଧ୍ୟମ ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- ii) Which method of comparative education is useful for development of manpower resources and why? 3

ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିକାଶରେ ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର କେଉଁ ପଦ୍ଧତି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଏବଂ କାହିଁକି ?

OR

- c) Illustrate the steps of area studies for comparative analysis of educational systems. 9

ତୁଳନାତ୍ମକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀପାଇଁ ସୋପାନ ଏବଂ ପରିସର ଉଦାହରଣ ସହ ବୁଝାଅ ।

- d) i) What is "interpretation" in area studies? 3

ପରିସର ଅଧ୍ୟୟନରେ ଅନୁବ୍ୟାଖ୍ୟା କ'ଣ ?

- ii) Discuss how comparative education follows a cross disciplinary approach. 3

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷା କିପରି ପର ବୈଷୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅନୁସରଣ କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

3. a) Discuss how linguistic factors influence the system of education with reference to Indian context. 9

ଭାରତୀୟ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଭାଷାତତ୍ତ୍ୱ କାରକଗୁଡ଼ିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀକୁ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

- b) i) Describe how the educational system of a country is related with its economic condition. 3

ଦେଶର ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ କିପରି ସଂପର୍କିତ ଆଲୋଚନା କର ।

- ii) Which factor determines the duration of vacation in the system of education and how ? 3

ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀରେ ଅବକାଶର ସମୟ ସୀମା ନିରୂପଣ ପାଇଁ କେଉଁସବୁ କାରକ ଗୁଡ଼ିକ ଦାୟୀ ଓ କିପରି ?

OR

- c) Discuss how the religious factors influence a system of education. 9

ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ପାଇଁ ଧାର୍ମିକ କାରକ ସବୁ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ ଆଲୋଚନା କର ।

- d) i) Which factor influenced education in ancient Greece and how ? 3

ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରୀସର କେଉଁ କାରକ ସବୁ ଶିକ୍ଷାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ଓ କିପରି ?

ii) Describe with one example how democracy influences educational system. 3

ଗଣତନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀକୁ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରେ ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ସହ ଆଲୋଚନା କର ।

4. a) Describe the salient features of the system of education in U.K. 9

ବ୍ରିଟିଶ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀର ଶୈକ୍ଷିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Local Education Authority
ସ୍ଥାନୀୟ ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ

ii) Secondary grammar school
ମାଧ୍ୟମିକ ବ୍ୟାକରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟ ।

OR

c) Describe the salient features of the system of education in USA. 9

ଆମେରିକା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀର ଶୈକ୍ଷିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟର ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) School life in China
ଚୀନର ବିଦ୍ୟାଳୟ ଜୀବନ

ii) Russian influence on Chinese Education.

ଚୀନ ଶିକ୍ଷାରେ ରୁଷୀୟ ପ୍ରଭାବ ।

2020

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

1. a) Discuss the importance and scope of comparative education. 9

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଏବଂ ପରିସର ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

- i) Meaning of comparative education

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ଅର୍ଥ

- ii) Problem centered approach on comparative education.

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ସମସ୍ୟାକେନ୍ଦ୍ରିକ ପ୍ରଣାଳୀ ।

OR

- c) Explain psychological approach of comparative education in detail. 9

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱିକ ପ୍ରଣାଳୀର ବିଶଦ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

- d) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

- i) Nature of comparative education

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ସ୍ୱରୂପ

ii) Historical approach of comparative education.
ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ଐତିହାସିକ ପ୍ରଣାଳୀ ।

2. a) Describe the methods of comparative education. 9
ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ପଦ୍ଧତି ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Purposes of comparative education
ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ

ii) Benefits of studying the theories of comparative education.

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷା ତତ୍ତ୍ୱ ଅଧ୍ୟୟନର ଉପକାରିତା ।

OR

c) Write how area studies of comparative education are described and interpreted. 9

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର କ୍ଷେତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନକୁ କିପରି ବର୍ଣ୍ଣନା ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଏ ଲେଖ ।

d) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) World system theory of comparative education
ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ବିଶ୍ୱ ତତ୍ତ୍ୱ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

ii) Contribution of methods of comparative education to study of educational system of a country.

ଦେଶର ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧ୍ୟୟନକୁ ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷା ପଦ୍ଧତିର ଅବଦାନ ।

3. a) Narrate how the geographical factor influences comparative education. 9

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାକୁ ଭୌଗଳିକ କାରକ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରେ ତାର ବିବରଣୀ ଦିଅ ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Linguistic factor

ଭାଷାଗତ କାରକ

ii) Religion and its influence on comparative education.

ଧର୍ମ ଏବଂ ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ।

OR

c) How does religious factor influence comparative education ? 9

ଧାର୍ମିକ କାରକ ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାକୁ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରେ ?

d) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Influence of economic factor on comparative education.

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାରେ ଆର୍ଥିକ କାରକର ପ୍ରଭାବ

ii) Influence of geographic factor on comparative education.

ତୁଳନାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାରେ ଭୌଗଳିକ କାରକର ପ୍ରଭାବ ।

4. a) Compare the evaluation system in higher education of UK and USA. 9

ୟୁ.କେ. ଏବଂ ୟୁ.ଏସ୍.ଏ. ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାର ମୂଲ୍ୟାୟନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତୁଳନା କର ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Curriculum in secondary education of China

ଚୀନ୍ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ

ii) Structure of education system in UK.

ୟୁ.କେ. ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସଂରଚନା ।

OR

c) Narrate the characteristic and structure of education of Japan. 9

ଜାପାନ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଓ ସଂରଚନା ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Curriculum in higher education of USA

ୟୁ.ଏସ୍.ଏ. ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ

ii) Education structure of China.

ଚୀନ୍ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସଂରଚନା ।

2021

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

Part-I

1. Fill in the blanks :

1 × 8

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

a) Educational Technology II means _____.

ଶୈକ୍ଷିକ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା - ୨ର ଅର୍ଥ _____ ।

b) _____ is used to store software.

_____ ଯନ୍ତ୍ରକୁ ସଫ୍ଟୱେୟାର ସଂରକ୍ଷଣ ରଖିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

c) Whatsapp service is owned by _____.

ହ୍ୱାଟ୍ସ ଆପର ମାଲିକାନା _____ ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

d) INFLIBNET centre is situated at _____ in India.

INFLIBNET କେନ୍ଦ୍ର ଭାରତର _____ ଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

- e) Power point page is known as _____.
ପାୱାର ପଏଣ୍ଟର ପେଜକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।
- f) _____ developed Twitter.
ଟୁଇଟର _____ ବିକାଶ କରିଥିଲେ ।
- g) _____ is known as father of Super Computer.
ସୁପର କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଜନକ _____ କୁ କୁହାଯାଏ ।
- h) RAM is placed on _____.
RAM _____ ସ୍ଥାନରେ ରହେ ।

Part-II

2. Answer any **eight** of the following with in two to three sentences each :

$$1\frac{1}{2} \times 8$$

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇରୁ ତିନି ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) Define OER

OER କ'ଣ ?

b) What is LMS ?

LMS କ'ଣ ?

c) What is Pen drive ?

ପେନଡ୍ରାଇଭ କ'ଣ ?

d) State the meaning of Communication.

ଯୋଗାଯୋଗର ଅର୍ଥ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

e) State the meaning of Educational Technology.

ଶୈକ୍ଷିକ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାର ଅର୍ଥ ଲେଖ ।

f) Define hot potato.

ହଟ ପଟାଟୋ ବୁଝାଅ ।

g) What is computer aided learning ?

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସହାୟକ ଶିକ୍ଷଣ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

h) Define word processing.

ୱାର୍ଡ ପ୍ରୋସେସିଂ ବୁଝାଅ ।

i) Define Wikipedia.

ଉିକି ପିଡ଼ିଆ ବୁଝାଅ ।

j) What do you mean by browser ?

ବ୍ରାଉଜର କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

Part-III

3. Answer any *eight* of the following within 75 words each : 2 × 8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

- a) What do you mean by Rubistar ?

ରୁବିଷ୍ଟାର କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

- b) Describe the usefulness of e-portfolio in education.

ଶିକ୍ଷାରେ ଇ-ପୋର୍ଟଫୋଲିଓର ଉପଯୋଗୀତା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- c) What is search engine ?

ସର୍ଚ୍ଚ ଇଞ୍ଜିନ କ'ଣ ?

- d) Define e-library.

ଇ-ଲାଇବ୍ରେରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖ ।

- e) What is Analog computer ?

ଅନୁରୂପ କମ୍ପ୍ୟୁଟର କ'ଣ ?

- f) Mention the use of LMS in education.

ଶିକ୍ଷାରେ LMS ର ବ୍ୟବହାର ଦର୍ଶାଅ ।

g) Write on ICARE model.

ICARE ମଡେଲ ସଂପର୍କରେ ଲେଖ ।

h) State the role of ICT of professional development of Teacher.

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ବୃତ୍ତିଗତ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ICT ର ଭୂମିକା ଦର୍ଶାଅ ।

i) Mention the uses of digital story telling in higher education.

ଡିଜିଟାଲ ଗଳ୍ପ କଥନର ବ୍ୟବହାର ଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଅ ।

j) State the types of communication technology.

ଯୋଗାଯୋଗର ପ୍ରକାର ଭେଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

Part-IV

Answer the following within 500 words each :

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦୦ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଦାନ କର :

4. a) Describe the meaning of scope of Educational Technology. 6

ଶିକ୍ଷିକ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାର ଅର୍ଥ ଓ ପରିସର ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Explain the importance of educational technology for teacher.

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଶୈକ୍ଷିକ ପ୍ରଯୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟା କାହିଁକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

5. a) Explain the relevance of ICT in education. 6

ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ରରେ ICT ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Describe the nature and scope of ICT in Education.

ICT ର ପ୍ରକୃତି ଓ ପରିସର କୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

6. a) Describe the uses of spreadsheets in class room. 6

ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ସ୍ପ୍ରେଡସିଟର ବ୍ୟବହାର ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Explain the meaning and advantages of C-map.

C-map ର ଅର୍ଥ ଓ ଉପକାରିତା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

[7]

7. a) Discuss the meaning and importance of Web browser. 6

ବ୍ରାଉଜର ର ଅର୍ଥ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

- b) What do you mean by Blogging ? Write its application in education.

ବ୍ଲଗିଂ କ'ଣ ଅଟେ ? ଶିକ୍ଷାରେ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

2018

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer **all** questions selecting either {(a),(b)}
or {(c),(d)} from each question

1. a) Discuss the meaning and importance of ICT in Education. 9

ସୂଚନା ଓ ପ୍ରସାରଣ ପ୍ରଦେୟାଗ ଶିକ୍ଷାର ଅର୍ଥ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କର ।

- b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

- i) E-mail

ଇ-ମେଲ୍

- ii) Role of ITC for improving access in education

ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତିରେ ସୂଚନା ଓ ପ୍ରସାରଣର ଭୂମିକା ।

OR

- c) Discuss the potential of ICT for improving access, quality and inclusion in education. 9

ଗୁଣାତ୍ମକ ଓ ସମାବେଶୀ ଶିକ୍ଷାର ଅଗ୍ରସରଣ ପାଇଁ ସୂଚନା ଓ ପ୍ରସାରଣ ପ୍ରଦ୍ୟୋଗର ଦକ୍ଷତା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

- d) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

- i) Internet

ଇଣ୍ଟରନେଟ୍

- ii) Role of Social Media in Education

ଶିକ୍ଷାରେ ସାମାଜିକ ମାଧ୍ୟମର ଭୂମିକା ।

2. a) Discuss various method and media prevalent for carrying out E-learning. 9

ଇ-ଶିକ୍ଷଣରେ ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତି ଓ ମାଧ୍ୟମ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Virtual Universities

କୃତ୍ରିମ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ii) Special internet forum

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ଫୋରମ୍ ।

OR

c) Discuss the concept of virtual leaning environment by throwing light on its merits and limitation. 9

କୃତ୍ରିମ ଶିକ୍ଷଣ ପରିବେଶର ଉପାଦେୟତା ଓ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Massive open online courses

ମାସିଭ୍ ଓପନ୍ ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ କୋର୍ସେସ୍

ii) E-learning

ଇ-ଶିକ୍ଷଣ ।

3. a) Explain the purpose and importance of OER with examples. 9

ଓ.ଇ.ଆର୍.ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ ଉଦାହରଣ ସହ ବୁଝାଅ ।

- b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

- i) E-Books

ଇ-ପୁସ୍ତକ

- ii) Role of UGC for ICT enabled education.

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନୁଦାନ ଆୟୋଗର ସୂଚନା ଓ ପ୍ରସାରଣ ପ୍ରାଦେୟାଗିକ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା ।

OR

- c) Discuss the role of NCERT for promoting ICT enabled education. 9

ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଓ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣର ସୂଚନା ଓ ପ୍ରସାରଣ ପ୍ରାଦେୟାଗିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଭୂମିକା ।

d) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Periodicals

ପିରୋଡିକାଲସ

ii) Role of DIET for promoting ICT enabled education.

ସୂଚନା ଓ ପ୍ରସାରଣ ପ୍ରାଦେୟାଗିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଭୂମିକା ।

4. a) Describe the role of ICT for enhancement of professional development of teachers in school ? 9

ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷକର ବୃତ୍ତିଗତ ବିକାଶ ପାଇଁ ସୂଚନା ଓ ପ୍ରସାରଣ ପ୍ରାଦେୟାଗିକ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା

b) Write short notes on the following : 3×2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Smart class room

ସ୍ମାର୍ଟ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷ

ii) Use of ICT in School administration

ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଶାସନରେ ସୂଚନା ଓ ପ୍ରସାରଣ ପ୍ରଦ୍ୟୋଗର ବ୍ୟବହାର ।

OR

c) Discuss the role of ICT for providing better student support services. 9

ଛାତ୍ର ସହଯୋଗୀ ସେବା ପାଇଁ ସୂଚନା ଓ ପ୍ରସାରଣ ପ୍ରାଦ୍ୟୋଗିକ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 3×2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Teleconferencing

ଟେଲି କନ୍ଫରେନ୍ସ

ii) Role of ICT for a classroom teacher

ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷ ଶିକ୍ଷକ ପାଇଁ ସୂଚନା ଓ ପ୍ରସାରଣ ପ୍ରଦେୟାଗର
ଭୂମିକା ।

2020

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

1. a) Discuss the ICT potential for improving quality and inclusion in education 9
ଶିକ୍ଷାରେ ଗୁଣବତ୍ତା ଓ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତର ବିକାଶ ପାଇଁ ସୂଚନା ଓ ସଞ୍ଚାର ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ କ୍ଷମତା ଆଲୋଚନା କର ।

- b) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Meaning of ICT

ସୂଚନା ଓ ସଞ୍ଚାରପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାର ଅର୍ଥ ।

ii) World Wide Web and Education.

ୱାଲ୍ଡ୍ ୱାଇଡ୍ ୱେବ୍ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ।

OR

- c) Describe the importance of ICT in today's education stating examples. 9

ଆଜିର ଶିକ୍ଷାରେ ସୂଚନା ଓ ସଞ୍ଚାର ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉଦାହରଣ ସହ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- d) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Networking

ଅନ୍ତର୍ଜାଲକରଣ

ii) ICT potential for improving access.

ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ସୁବିଧା ଓ ସଞ୍ଚାର ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାର ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ସମତା ।

2. a) Explain the meaning and importance of e-learning. 9

ଇ-ଶିକ୍ଷାର ଅର୍ଥ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱ ବୁଝାଅ ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Virtual leaning environment

ଆଭାସୀ ଶିକ୍ଷଣ ପରିବେଶ

ii) Webinars.

ଓ୍ୱେବିନାର ।

OR

c) Mention the teaching modes of virtual universities. Write down the advantages and disadvantages of virtual university 9

ଆଭାସୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟାପନା ମାଧ୍ୟମ ଉଲ୍ଲେଖ କର । ଆଭାସୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସୁବିଧା ଏବଂ ଅସୁବିଧା ଲେଖ ।

d) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Discussion groups

ଆଲୋଚନା ଗୋଷ୍ଠୀ

ii) Uses of MOOCs.

ମୋକ୍ଚର ଉପଯୋଗୀତା ।

3. a) Explain the role of SCERT for ICT enabled education. 9

ସୂଚନା ଓ ସଂଚାର ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାସଂଗଠ ଶିକ୍ଷାରେ ରାଜ୍ୟ ଶୈକ୍ଷିକ ଗବେଷଣା ଓ ତାଲିମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଭୂମିକା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Purpose of Open Education Resources (OERs)

ମୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବଳର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ii) e-journals as ICT resources.

ସୂଚନା ଓ ସଂଚାର ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାର ସମ୍ବଳରୂପେ ଇ-ପତ୍ରିକା ।

OR

c) What is the role of UGC in ICT enabled education-Explain. 9

ସୂଚନା ଓ ସଂଚାର ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାସଂଗଠ ଶିକ୍ଷାରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅନୁଦାନ ଆୟୋଗର ଭୂମିକା କ'ଣ ବୁଝାଅ ।

d) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Importance of Open Education Resources (OERs)

ମୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବଳର ଗୁରୁତ୍ୱ

ii) Role of NCTE for ICT enabled education.

ସୂଚନା ଓ ସଂଚାର ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ସଂଗଠ ଶିକ୍ଷାରେ ନାସ୍ତିକ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦର ଭୂମିକା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

4. a) Discuss how ICT can be used for effective school administration and supervision. 9
ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣରେ ସୂଚନା ଓ ସଂଚାର ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାର ବ୍ୟବହାର କିପରି କରାଯାଇପାରିବ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟି ଲେଖ :

i) ICT for student admission

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ସୂଚନା ଓ ସଂଚାର ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା

ii) Use of ICT in class room transaction.

ଶ୍ରେଣୀଗୃହ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ ସୂଚନା ଓ ସଂଚାର ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାର ଉପଯୋଗ ।

OR

c) How does ICT improve the competency standard of teachers ? 9
ସୂଚନା ଓ ସଂଚାର ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା କିପରି ଶିକ୍ଷକ ଦକ୍ଷତାର ମାନ ବିକାଶ କରେ ?

d) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟି ଲେଖ :

i) Virtual classroom and ICT

ଅଭାସୀ ଶ୍ରେଣୀଗୃହ ଓ ସୂଚନା ଓ ସଂଚାର ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା

ii) ICT enabled assessment.

ସୂଚନା ଓ ସଂଚାର ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ସମ୍ପନ୍ନ ମୂଲ୍ୟାୟନ ।

2021

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions from any *one* section

SECTION-A

Pedagogy of Language(English)

Part-I

1. Fill in the blanks : 1 × 8
- a) Structural approach is suitable for _____ classes.
  - b) _____ is the father of Taxonomy of educational objectives.
  - c) Blacks Mc clintock developed _____ design model in the year 1996.
  - d) Example of Audio-Visual teaching aid is _____.
  - e) First step of 5E model is _____.
  - f) Information Technology policy was finalised in the year _____ by govt. of Odisha.

- g) Fill in the blank is a _____ type of evaluation of test.
- h) News group was started in the year _____.

Part-II

2. Answer any *eight* of the following in two or three sentences each :

$1\frac{1}{2} \times 8$

- a) Write three objectives of teaching English at elementary level.
- b) What is ability grouping.
- c) What are the qualities of good writing.
- d) Write three components of concept mapping.
- e) Give one example of multiple choice test item in English.
- f) State three merit of 5E model.
- g) Mention three disadvantages of Herbartian approach.
- h) State the importance of English elementary level.
- i) State three merit of Bi-lingual method of Teaching English.
- j) Write three demerits of Translation method of Teaching English.

[3]

Part-III

3. Answer any *eight* of the following within 75 words each : 2 × 8

- a) Write the language policy in India with reference in NPE, 1986.
- b) State the learning objectives of teaching English at elementary level.
- c) Mention the components of English language skill.
- d) What is communicative approach ?
- e) What is Brain storming ?
- f) What are the strategies to develop reading comprehension ?
- g) What is concept mapping ?
- h) Explain the importance of ICT in English teaching.
- i) What is Interpretation construction design model ?
- j) Write merits and demerits of Direct method of Teaching English.

Part-IV

Answer the following within 500 words each :

4. a) Explain the place of English as a compulsory subject in secondary school curriculum. 6

OR

- b) Describe the learning objectives of learning English at secondary school level.

5. a) Discuss the features of structural approach in English teaching. 6

OR

- b) Explain strategies to improve writing skill in English.

6. a) Select a topic from class X English text book and prepare a lesson plan following 5E model. 6

OR

- b) Discuss the various types of teaching learning materials for English class.

[5]

7. a) Explain the need and importance of continuous and comprehensive Evaluation of learners performance. 6

OR

- b) Discuss strategies of lecture method of English and its limitation.

SECTION-B

Pedagogy of Language (Odia)

Part-I

୧. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର : 1 × 8

କ) ମାତୃଭାଷା ଶିକ୍ଷାର ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା _____ ।

ଖ) ବ୍ୟାକରଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବାକ୍ୟକୁ _____ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ଗ) ଯୋଜନା ପଦ୍ଧତିର ଜନକ _____ ଅଟନ୍ତି ।

ଘ) ଶିଶୁ _____ ମାସ ବେଳକୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାଷା ଉଚ୍ଚାରଣ କରେ ।

ଙ) ଗୋଟିଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟର କୁ _____ ମାଧ୍ୟମରେ ବାର୍ତ୍ତା ପଠାଯାଏ ।

ଚ) ରୁବିଜ୍ _____ ଶବ୍ଦରୁ ସୃଷ୍ଟି ।

- ଛ) ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟ ପାଠ୍ୟ ଉପକରଣର ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ହେଉଛି _____ ।
- ଜ) ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ-ବୟାନ ପରିକଳ୍ପନା ପ୍ରତିରୂପ _____ କ ଦ୍ୱାରା ବିକଶିତ ହୋଇଥିଲା ।

Part-II

9. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇରୁ ତିନି ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

$1\frac{1}{2} \times 8$

- କ) ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ମାତୃଭାଷା ଶିକ୍ଷାର ଗାଠି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେଖ ।
- ଖ) ଉଚ୍ଚାରଣ ଗତ ତୁଟିର ନିରାକରଣର ଗାଠି ଉପାୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- ଗ) ଗଦ୍ୟ ସାହିତ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ପଠନର ଗାଠି ଉପକାରिता ଦର୍ଶାଅ ।
- ଘ) ବ୍ୟାକରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନର ଗାଠି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲେଖ ।
- ଙ) ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷାଦାନର ଗାଠି ଆଧୁନିକ ପଦ୍ଧତି କ'ଣ ?
- ଚ) ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷାଦାନର ପାଠ୍ୟୋପକରଣର ପ୍ରକାର ଭେଦକୁ ଦର୍ଶାଅ ।
- ଛ) 5E ମଡେଲରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- ଜ) ଓଡ଼ିଆ ମୂଲ୍ୟାୟନରେ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ ପ୍ରଶ୍ନର ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।
- ଝ) ରଚନାଧର୍ମୀ ପରୀକ୍ଷଣର ଗାଠି ଉପକାରिता ଦର୍ଶାଅ ।
- ଞ) କମ୍ପୁଟର ସହାୟକ ଶିକ୍ଷା କାହିଁକି ଜରୁରୀ ?

Part-III

୩. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର : 2 × 8

- କ) ପଠନ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧିର ସହାୟକ ପଦ୍ଧତିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- ଖ) ଲିଖନ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ କିପରି କରିବ ?
- ଗ) ବର୍ଷାଶୁଦ୍ଧିର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ଉପାୟଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- ଘ) ଶିଶୁର ଭାଷାବିକାଶକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- ଙ) ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ମାତୃଭାଷା ଭାବରେ ଓଡ଼ିଆର ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ କର ।
- ଚ) ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷା ସମସ୍ୟା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଉପାୟଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- ଛ) 5E ମଡେଲର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- ଜ) କମ୍ପୁଟର ସହାୟକ ଶିକ୍ଷା ପଦ୍ଧତିରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକାକୁ ଦର୍ଶାଅ ।
- ଝ) ଶିକ୍ଷାଦାନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା କାରକ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।
- ଞ) ହରବର୍ଟଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଦାନ ସୋପାନର ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଆଧାର କ'ଣ ?

Part-IV

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦୦ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଦାନ କର :

୪. କ) ବ୍ୟକ୍ତିର ଶିକ୍ଷାରେ ମାତୃଭାଷାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବୁଝାଅ । ୭

କିମ୍ବା

ଖ) ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ମାତୃଭାଷା ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

୫. କ) ମାତୃଭାଷା ଶିକ୍ଷା ପଦ୍ଧତିରେ ଆଧୁନିକ ଓ ପାରମ୍ପାରିକ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଓ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ । ୭

କିମ୍ବା

ଖ) ପଦ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦାନ-ଶିକ୍ଷଣର ବିଭିନ୍ନ ଉପାଗମ ଓ କୌଶଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

୬ କ) ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ-ବୟାନ ପରିକଳ୍ପନା ପ୍ରତିରୂପର ବିଭିନ୍ନ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର । ୭

କିମ୍ବା

ଖ) ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିଶ୍ଳେଷଣର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

୭ କ) ଧାରାବାହିକ ଓ ସଂବ୍ୟାପକ ମୂଲ୍ୟାୟନ କ'ଣ ? ଏହାର ଉପକାରିତା ଗୁଡ଼ିକୁ ଆଲୋଚନା କର । ୭

କିମ୍ବା

ଖ) ରୁବ୍ରିକ୍ କ'ଣ ? ଏହାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ସୁବିଧା ଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

2018

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

1. a) Who are exceptional children ? Describe different categories of exceptional children with example. 3+5

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପିଲା କାହାକୁ କହନ୍ତି ? ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଉଦାହରଣ ସହ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- b) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

- i) Mainstreaming exceptional children

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶିଶୁଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ ସ୍ରୋତରେ ସାମିଲ କରଣ

- ii) Issues in education of exceptional children

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶିଶୁଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ସମସ୍ୟା ।

OR

- c) Discuss the historical development of special education in India. 8

ଭାରତରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷାର ଐତିହାସିକ ବିକାଶ ଆଲୋଚନା କର ।

- d) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

- i) Visual Impairment

ଦୃଷ୍ଟିବାଧା

- ii) De-institutionalization in the concept of education of exceptional children.

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶିଶୁଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଅନୁଷ୍ଠାନବିହୀନ ଶିକ୍ଷା ।

2. a) Critically examine the recommendations of National Policy on Education (1986) and Programme of Action (1992) on Education of Children with special need ? 8

ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାନୀତି (୧୯୮୬) ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକର ଗଭୀର ଅଧ୍ୟୟନ

ଲେଖ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବା ପିଲା ପାଇଁ ଏହାର

କାର୍ଯ୍ୟଧାରା (POA) ୧୯୯୨ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

[3]

b) Write short notes on the following : 2×2
ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) UN Convention of Human Rights (1994)
ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ମାନବାଧିକାର ନିୟମଧାରା (୧୯୯୪)

ii) Report of Rammurty Committee
ରାମମୂର୍ତ୍ତି ଆୟୋଗର ବିବରଣୀ ।

OR

c) Discuss the recommendation of UN convention
in Human Rights on special education. 8

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷାରେ ମାନବାଧିକାର ନିୟମାବଳୀ
ସଂପର୍କିତ ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

d) Write short notes on the following : 2×2
ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Indian Education Commission on special
education.

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଆୟୋଗ

ii) National policy on Education (1986) on special education.

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାନୀତି (୧୯୮୬) ।

3. a) Who are gifted children ? Discuss the process of identification of gifted children. . . . . 3+5

ପ୍ରତିଭାସମ୍ପନ୍ନ ଶିଶୁ କାହାକୁ କହନ୍ତି ? ପ୍ରତିଭା ସମ୍ପନ୍ନ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଲେଖ ।

b) Write short notes on the following : . . . . . 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Role of Teacher in fostering creativity of children.

ସୂଜନଶୀଳତାର ବିକାଶରେ ଶିକ୍ଷକର ଭୂମିକା

ii) Educational provision for Gifted children

ପ୍ରତିଭାଦୀପ୍ତ ଶିଶୁଙ୍କ ପାଇଁ ଶୈକ୍ଷିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

OR

- c) List down the characteristics of Creative children ? Discuss the educational provision for Creative Children. 3 + 5

ସୃଜନଶୀଳ ଶିଶୁଙ୍କ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଲେଖ । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶୈକ୍ଷିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

- d) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

- i) Characteristics of Gifted children

ପ୍ରତିଭାଦୀପ୍ତ ପିଲାଙ୍କ ବିଶେଷଗୁଣ

- ii) Method used for identification of Creative children

ପ୍ରତିଭା ସମ୍ପନ୍ନ ଶିଶୁ ଚିହ୍ନଟ ପଦ୍ଧତି ।

4. a) Discuss the characteristics and identification procedure of mentally retarded children. 8

ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସର ଶିଶୁଙ୍କ ବିଶେଷ ଗୁଣ ଓ ଚିହ୍ନଟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 2×2

ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Types of Mentally retarded children

ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସର ପିଲାଙ୍କ ପ୍ରକାରଭେଦ

ii) Role of teachers in dealing with mentally retarded children

ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସର ପିଲାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା ।

OR

c) Discuss the educational provision for mentally retarded children. 8

ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସର ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଶୈକ୍ଷିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 2×2

ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Educable Mentally retarded children

ଶିକ୍ଷାଯୋଗ୍ୟ ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସର ଶିଶୁ

ii) Characteristics of mentally retarded children
ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସର ପିଲାଙ୍କ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ।

5. a) Discuss the characteristics and identification procedure of children with learning disability. 8
ଶିକ୍ଷଣ ବାଧିତ ପିଲାମାନଙ୍କ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଓ ଚିହ୍ନଟି ପଦ୍ଧତି ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 2 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Types of learning disability

ଶିକ୍ଷଣବାଧିତର ପ୍ରକାର

ii) Role of teachers in dealing children with learning disability.

ଶିକ୍ଷଣବାଧିତ ପିଲାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା ।

OR

c) Discuss the educational provision for children with learning disability. 8

ଶିକ୍ଷଣବାଧିତ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଶୈକ୍ଷିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following :

2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Backward children

ପଛୁଆ ପିଲା

ii) Slow learners

ଧୀର ଶିଖୁଥିବା ପିଲା ।

2020

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

1. a) Write the historical development of special education in India. 8

ଭାରତର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷା ବିକାଶର ଇତିହାସ ଲେଖ ।

- b) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

- i) Visual impairment

ଦୃଷ୍ଟି ବାଧା

- ii) Deaf and dumb.

କାଲ ଓ ମୁକ ।

OR

- c) What is mainstreaming ? Discuss the advantages and limitations of mainstreaming. 2 + 6

ମୁଖ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୋତାକରଣ କ'ଣ ? ମୁଖ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୋତାକରଣର ଉପକାର ଏବଂ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

d) Write short notes on the following : 2×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Labeling

ବର୍ଗୀକରଣ

ii) Two innovations in education of exceptional children.

ଅସାଧାରଣ ପିଲାଙ୍କ ଶିକ୍ଷାରେ ଦୁଇ ନବ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ।

2. a) List out the programmes specified in UN conventions in Human Rights (1994) for education of special children. 8

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ମାନବଧାରା ସମ୍ମେଳନ (୧୯୯୪)ରେ ଅସାଧାରଣ ପିଲାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସୂଚୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

b) Write short notes on the following : 2×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Indian Education Commission (1964-66) on education of special children

ଅସାଧାରଣ ପିଲାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଆୟୋଗ

(୧୯୬୪-୬୬)ଙ୍କ ମତ

ii) National policy on Education (1986) and special children.

ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାନୀତି (୧୯୮୬) ଏବଂ ଅସାଧାରଣ ପିଲା ।

OR

c) What does Report of Ram Murthy Committee (1991) contain on education of special children ? 8
ଅସାଧାରଣ ପିଲାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ରାମ ମୂର୍ତ୍ତି ଆୟୋଗ ରିପୋର୍ଟ (୧୯୯୧)ରେ କ'ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

d) Write short notes on the following : 2 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Programme of Action (1992)

କ୍ରିୟାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (୧୯୯୨)

ii) Difference between Indian Education Commission (1964-66) and UN Convention on Human Rights (1994) with reference to recommendations on education of special children.

ଅସାଧାରଣ ପିଲାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଆୟୋଗ (୧୯୬୪-୬୬) ଏବଂ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ମାନବାଧିକାର ସମ୍ମେଳନ (୧୯୯୪) ସୁପାରିଶରେ ଅସମାନତା ।

3. a) Write down the characteristics of gifted children. 8

ପ୍ରତିଭାସମ୍ପନ୍ନ ଶିଶୁର ଗୁଣାବଳୀ ଲେଖ ।

- b) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟି ଲେଖ :

- i) Gifted child

ପ୍ରତିଭାସମ୍ପନ୍ନ ଶିଶୁ

- ii) Creative child.

ସୃଜନଶୀଳ ଶିଶୁ ।

OR

- c) Discuss the educational provisions that will help the creative children to develop to the best of their capacity. 8

ସୃଜନଶୀଳ ପିଲାଙ୍କ କ୍ଷମତା ବିକାଶ ପାଇଁ ସହାୟକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଲୋଚନା କର ।

- d) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟି ଲେଖ :

- i) Teacher's role in development of creativity

ସୃଜନ ବିକାଶରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା

ii) Signs of giftedness.

ପ୍ରତିଭା ସମ୍ପନ୍ନର ଲକ୍ଷଣ ।

4. a) Narrate the educational provisions for educable mentally retarded. 8

ଶିକ୍ଷାଯୋଗ୍ୟ ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସର ପିଲାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

b) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Concept of mental retardation

ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସରତା

ii) Four characteristics of educable mentally retarded child.

ଶିକ୍ଷାଯୋଗ୍ୟ ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସର ପିଲାଙ୍କ ଯେ କୌଣସି ଚାରୋଟି ଗୁଣାବଳୀ ।

OR

c) What are the methods of identification of educable mental retardation ? 8

ଶିକ୍ଷାଯୋଗ୍ୟ ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସରତା ଚିହ୍ନଟ ପଦ୍ଧତିସବୁ କ'ଣ ?

d) Write short notes on the following : 2×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Role of teacher in education of educable mentally retarded child.

ଶିକ୍ଷାଯୋଗ୍ୟ ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସର ପିଲାଙ୍କ ଶିକ୍ଷାରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା ।

ii) Differences between educable and trainable mentally retarded.

ଶିକ୍ଷାଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ତାଲିମଯୋଗ୍ୟ ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସର ପିଲା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ।

5. a) Explain the role of special teacher in education of slow learner. 8

ମନ୍ଦୁରଗାମୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଶିକ୍ଷାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

b) Write short notes on the following : 2×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟା ଲେଖ :

i) Slow learner

ମନ୍ଦୁରଗାମୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ

[7]

ii) Underachiever.

ନିମ୍ନସ୍ତରୀୟ ଉପଲବ୍ଧକାରୀ ।

OR

c) Discuss the procedure of identification of learning disabled children. 8

ଶିକ୍ଷଣ ଅପାରଗ ପିଲାଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ ପ୍ରଣାଳୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

d) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Backward child

ଅନଗ୍ରସର ଶିଶୁ

ii) Any four role of resource teacher in education of underachievers.

ନିମ୍ନସ୍ତରୀୟ ଉପଲବ୍ଧକାରୀଙ୍କ ଶିକ୍ଷାରେ ସମ୍ଭଳ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଚାରୋଟି ଭୂମିକା ।

2021

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions from any *one* section

SECTION-A

(Pedagogy of Social Science)

Part-I

1. Fill in the blanks :

1 × 8

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

a) Biographical theory was developed by _____.

ଜୀବନ ଚରିତ୍ର ମତ _____ ବିକାଶ କରିଥିଲେ ?

b) Father of Taxonomy of Educational objective

is _____.

ଶୈକ୍ଷିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବର୍ଗୀକରଣର ଜନକ _____ ଅଟନ୍ତି ।

c) Gramophone is an example of _____ teaching

aid.

ଗ୍ରାମଫୋନ ଏକ _____ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଉପକରଣ ।

d) _____ method of History teaching is suitable for higher class.

ଇତିହାସ ପାଠ୍ୟ ଦାନର _____ ପଦ୍ଧତି ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ।

e) The word 'communication' is derived from latin word _____.

'କମ୍ୟୁନିକେଶନ' ଶବ୍ଦଟି ଲାଟିନ୍ ଶବ୍ଦ _____ ରୁ ସୃଷ୍ଟି ।

f) Explore is a step of _____ teaching model.

ଆବିଷ୍କାର କରିବା _____ ଶିକ୍ଷାଦାନ ମଡେଲର ଏକ ସୋପାନ ।

g) Rubrics is derived from the word _____.

ରୁବ୍ରିକ୍ ଶବ୍ଦଟି _____ ଶବ୍ଦରୁ ସୃଷ୍ଟି ।

h) Example of Audio visual aid is _____.

ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟ ଉପକରଣର ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ହେଲା _____ ।

Part-II

2. Answer any **eight** of the following within two to three sentences each :

$1\frac{1}{2} \times 8$

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇରୁ ତିନି ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) Write three scope of social science.

ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନର ତିନୋଟି ପରିସର ଲେଖ ।

- b) What is Regressive system ?
ପ୍ରତିଗମନ ପ୍ରଣାଳୀ କ'ଣ ?
- c) What is Icon design model ?
Icon ଡିଜାଇନ୍ ମଡେଲ କ'ଣ ?
- d) State the types of teaching learning materials.
ପାଠ୍ୟପଦାର୍ଥର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଅ ।
- e) Give one example of multiple choice test in History.
ଇତିହାସର ଗୋଟିଏ ବହୁ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।
- f) Give one example of graphic rating scale.
ଆଲେଖନୀୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ମାପକର ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।
- g) What is time line ?
ସମୟରେଖା କ'ଣ ?
- h) What is OHP ?
ଶିରୋପର ପ୍ରକ୍ଷେପଣ କ'ଣ ?
- i) State the demerits of matching test.
ମେଳକ ବିଷୟକ ପ୍ରଶ୍ନର ଦୋଷଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

j) What is Fibre optics ?

ଫାଇବର ଅପଟିକ୍ସ କ'ଣ ?

Part-III

3. Answer any *eight* of the following within 75 words each :

2 × 8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) Write the nature of social science.

ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନର ପ୍ରକୃତି ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

b) Explain the value of History teaching.

ଇତିହାସ ଶିକ୍ଷାଦାନର ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

c) State how questioning skill can be developed in social science teaching.

ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷଣରେ କିପରି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ପାରିବ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- d) Mention the advantages and limitation of observation method.

ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପଦ୍ଧତିର ସୁବିଧା ଓ ଅସୁବିଧା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- e) Write the importance of field trips in teaching social science.

ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଭ୍ରମଣର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- f) State the steps of the portfolio assessment.

କୃତୀ ମାନନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- g) Write the psychological basis of Herbertian approach.

ହର୍ବର୍ଟଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତିର ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଆଧାର ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- h) Mention the steps in content analysis.

ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିଶ୍ଳେଷଣର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଅ ।

- i) Describe in brief the source method of teaching history.

ଇତିହାସ ଶିକ୍ଷାଦାନର ଉତ୍ସ ପଦ୍ଧତି ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- j) Mention types of Time line.

ସମୟ ରେଖାର ପ୍ରକାର ଭେଦ ଦର୍ଶାଅ ।

Part-IV

Answer the following within 500 words each :

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦୦ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଦାନ କର :

4. a) Describe the objectives of teaching social science at secondary level. 6

ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷାଦାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Explain the importance of teaching social science in school education.

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାରେ ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷଣର ଗୁରୁତ୍ୱ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

5. a) What is Dramatisation ? Explain the merit and demerits of Dramatisation method in teaching social science. 6

ଅଭିନୟ ପଦ୍ଧତି କ'ଣ ? ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷଣରେ ଏହାର ଉପାଦେୟତା ଓ ଅପକାରିତା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Discuss the steps of project method.

ପ୍ରକଳ୍ପ ପଦ୍ଧତିର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

6. a) Explain 5E model of teaching learning. 6

ପାଠ୍ୟଯୋଜନା ରେ 5E ମଡେଲକୁ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

- b) Discuss the types and importance of teaching learning materials in Geography teaching.

ଭୂଗୋଳ ଶିକ୍ଷଣରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷାଦାନ ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରକାର ଭେଦ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

7. a) Discuss types and uses of Time line in history teaching. 6

ଇତିହାସ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ସମୟ ରେଖାର ପ୍ରକାର ଭେଦ ଓ ବ୍ୟବହାର ଆଲୋଚନା କର ।

OR

- b) What is Rubrics ? Write its advantages and limitation.

ରୁବ୍ରିକ୍ କ'ଣ ? ଏହାର ସୁବିଧା ଓ ଅସୁବିଧା ଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

SECTION-B

(Pedagogy of Mathematics)

Part-I

1. Fill in the blanks : 1 × 8

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

- a) First step of 5E model is _____.

5E ମଡେଲର ପ୍ରଥମ ସୋପାନଟି ହେଉଛି _____ ।

- b) Information Technology policy in Odisha was adopted in the year _____.

ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ନୀତି ଓ ଓଡ଼ିଶାରେ _____ ମସିହାଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରାହୋଇଛି ।

- c) NTS is organised by _____ .
NTS କୁ _____ ପରିଚାଳନା କରେ ।
- d) ICON Design model was developed by _____
ICON ମଡେଲ _____ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ।
- e) _____ is the father of Discovery method.
_____ ଆବିଷ୍କାର ପଦ୍ଧତିର ଜନକ ଅଟନ୍ତି ।
- f) From known to unknown principle is adopted
in _____ method in Mathematics teaching.
ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ଜ୍ଞାତରୁ ଅଜ୍ଞାତ ନୀୟମକୁ _____ ପଦ୍ଧତିରେ
ଗ୍ରହଣ ହୋଇଛି ।
- g) Taxonomy of educational objectives in cognitive
domain was developed by _____ .
ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ପରିସରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଗୀକରଣ _____ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରିଥିଲେ ।
- h) Learning at home is possible through _____ .
ଘରେ ରହି ଶିକ୍ଷଣ _____ ପାଇଁ ସମ୍ଭବ ।

Part-II

2. Answer any **eight** of the following within two to three sentences each :

$$1\frac{1}{2} \times 8$$

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇରୁ ତିନି ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) State three importance of Mathematics at secondary level.

ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାର ତିନୋଟି ଗୁରୁତ୍ୱ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

b) Mention three advantages of ICON model.

ICON ମଡେଲର ତିନିଗୋଟି ଉପକାରିତା ଦର୍ଶାଅ ।

c) Write the name of three ICT teaching aids in Mathematics teaching.

ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ତିନୋଟି ICT ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀର ନାମ ଲେଖ ।

d) What is Lesson planning ?

ପାଠ୍ୟ ଯୋଜନା କ'ଣ ?

e) Write three uses of over head projector.

ଶିରୋପର ପ୍ରକ୍ଷେପର ତିନୋଟି ବ୍ୟବହାର ଲେଖ ।

f) State three learning objectives of teaching Mathematics at secondary level.

ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନର ତିନୋଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

g) Write three advantages of problem solving method.

ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ପଦ୍ଧତିର ତିନୋଟି ଉପକାରିତା ଲେଖ ।

h) State three disadvantages of discovery method in Mathematics teaching.

ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ଆବିଷ୍କାର ପଦ୍ଧତିର ତିନୋଟି ଅପକାରିତା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

i) State three advantages of Analysis-synthesis method in Mathematics.

ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ-ସଂଶ୍ଳେଷଣ ପଦ୍ଧତିର ତିନୋଟି ଉପକାରିତା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

Part-III

3. Answer any **eight** of the following within 75 words each :

2 × 8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିନ୍ତଣୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) Write the scope of Mathematics Education.

ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାର ପରିସର ଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

b) Explain the objectives of teaching Mathematics of elementary level.

ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷଣର ତିନୋଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲେଖ ।

c) What is peer learning strategies in Mathematics ?

ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାରେ ସହପାଠୀ ଶିକ୍ଷଣ ଉପାୟ କ'ଣ ?

d) State advantages and disadvantages of Herbartian approach.

ହାର୍ବର୍ଟଙ୍କ ପଦ୍ଧତିର ଉପକାରିତା ଓ ଦୋଷତୁଟି ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- e) Explain the recommendations of NCF-2005 with reference to Mathematics Education.

ଗଣିତ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ NCF-2005ର ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

- f) Describe the purpose of learning by Discovery.

ଆବିଷ୍କାର ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- g) Write the curricular reform of Mathematics Education at National level in the light of NCF-2005.

NCF-2005 ଅନୁସାରେ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାର ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- h) What is blue print ?

ବ୍ଲୁ ପ୍ରିଣ୍ଟ କ'ଣ ?

- i) What is Mathematics Olympiad ?

ଗଣିତ ଅଲିମ୍ପିଆଡ଼ କ'ଣ ?

j) Write the steps of Portfolio Assessment.

କୃତୀ ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

Part-IV

Answer the following within 500 words each :

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦୦ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଦାନ କର :

4. a) Discuss the nature of Mathematics Education.

6

ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକୃତି ଆଲୋଚନା କର ।

OR

b) Explain the importance of Mathematics Education at elementary level.

ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

5. a) Describe the steps of problem solving method in Mathematics teaching.

6

ଗଣିତ ଶିକ୍ଷଣରେ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ପଦ୍ଧତିର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Explain the steps of 5E model of teaching Mathematics.

ଗଣିତ ଶିକ୍ଷଣରେ 5E ମଡେଲର ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

6. a) Discuss various types of teaching learning materials in Mathematics teaching. 6

ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Select a topic from class IX Geometry book and prepare a lesson plan following Herbartian approach.

ନବମ ଶ୍ରେଣୀର ଜ୍ୟାମିତି ବହିରୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବାଛି, ହାର୍ବର୍ଟିଆନ ପଦ୍ଧତିରେ ଏକ ପାଠ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

7. a) Explain continuous and comprehensive assessment of classroom learning. 6

ଶ୍ରେଣୀଗୃହ ଶିକ୍ଷଣରେ ଧାରାବାହିକ ସଂବ୍ୟାପକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

b) Design a blue print on Class X Mathematics for annual examination.

ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ଗଣିତର ଏକ ବ୍ଲୁ ପ୍ରିଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।